

PRENUMERATA.

Kurjer Warszawski wychodzi w dni powszednie wieczorem, w niedziele i święta rano, a nadto wychodzi stale w dni powszednie, z wyjątkiem dni poświęconych dodatki poranne.

Warunki prenumeraty podane są w nagłówku numeru głównego.

Oddzielna przedpłata na dodatki poranne przyjmowaną być nie może.

Dziś: Doroty P. M.
Niedziela: Romualda Opata.
Poniedziałek: Jana z Maty.
Wtorek: Apolonji P. M.

Wschód słońca o godzinie 7-ej minut 24.
Zachód " " " 5-ej " 5.
Długość dnia godzin 9 " 15.
Przybyło " " " 1 " 37.

Wschód księżyca o godzinie 9 minut 26 r.
Zachód " " " 8 " 30 w.
Wysokość wody na Wiśle stóp 9 cali 5.
Dziś o godzinie 4-ej rano zimna 1° R.

OGŁOSZENIA.

Reklamy: za jeden wiersz garmontowy albo jego miejsce pierwszy raz 25 kop., każdy następny raz 20 kop.

Nekrologia: za jeden wiersz 15 kop.

Zwyczajne i małe ogłoszenia w dodatkach porannych nie zamieszczają się.

Ogłoszenia i prenumeratę przyjmuje kantor oodziennie od 8-ej rano do 8-ej wiecz., w niedziele i święta od 10 do 12 po.

Środa: Scholastyki P. M.
Czwartek: Saturnina K.
Piątek: Eulalji P. M.
Sobota: Juljana M.

KURJER WARSZAWSKI.

Dodatek poranny.

Redakcja, Administracja i Drukarnia: Plac Teatralny nr. 9. — Telefon Redakcji 268. — Telefon Administr. 517. W Łodzi kantor własny, Piotrkowska 7/281, telefonu nr. 313.

KALENDARZ

Imiona słowiańskie: Dziś Bohdany; jutro Szulistawa bł.
Zgromadzenia: Posiedzenie członków zarządu cmentarza powązkowskiego. (Kancelaria cmentarza za rogatką powązkowską—12 w południe.) — Posiedzenie członków zarządu Towarzystwa dobroczynności. (Gmach Towarzystwa na Krak.-Przedm.—5 po południu.) — Półroczna sesja zgromadzenia kotlarzy. (Mieszkanie starszego, Elektoralna 9—6 po południu.) Kwartalna sesja zgromadzenia ślusarzy. (Sala magistratu—6 po południu.)

Wystawy: Wystawa Towarzystwa sztuk pięknych. (Krak.-Przedm. № 15—od 10-ej rano do 5-ej po południu.) — Wystawa obrazów Krywulta. (Hotel Europejski—od 10-ej rano do 8-ej wieczorem.) — Wystawa obrazów spółki malarzy i rzeźbiarzy. (Nowy-Swiat № 27—od 10-ej rano do 7^{1/2} wieczorem.) — Wystawa prób i wzorów przemysłu fabrycznego i rekodzielniczego. (Gmach Muzeum przemysłu i rolnictwa na Krak.-Przedm. № 66—od 10-ej rano do 4-ej po południu.)

Odczyty: Dla członków Towarzystwa ogrodniczego, oraz osób zaproszonych, pogadanka popularna dra J. Nussbauma p. t. „Okno i widzenie u kręgowców. Widzenie u zwierząt w porównaniu z widzeniem u człowieka”. (Lokal Towarzystwa, Chmielna 14—7 wieczorem.)

Zabawy: Dla członków Towarzystwa wioślarskiego, oraz osób zaproszonych, wieczór tańcujący. (Lokal Towarzystwa, Królewska—9 wieczorem.)

Koncerty: Na dochód Towarzystwa opieki nad biednymi matkami, oraz ich dziećmi, wieczór dramatyczno-muzyczny. (Gmach Muzeum przemysłu i rolnictwa na Krak.-Przedm.—8 wieczorem.)

Teatry: Wielki: dziś „Gioconda” (z udziałem pani Gini-Pizzorni i p. Fryderyka Gambarelli’ego); jutro „Robert i Bertrand, dwaj złodzieje”; — Rozmaitości: dziś „Koniec Sodomy”; jutro „Bawidelko”; — Mały: dziś „Człowiek o stu głowach” i „Węglarze”; jutro „Baron cygański”. (7^{1/2} wieczorem.)

Lombard miejski: Gotówki w kasie lombardu do rozdania na zastawy znajduje się na dzień dzisiejszy 287 rs. 15 kop. (Pożyczki wydawane będą; kasa otwarta od 9-ej rano do 3-ej po południu; wykup i prolongata uskutecznią się tylko od 9-ej rano do 1-ej po południu.)

WIADOMOŚCI BIEŻĄCE.

Wskutek rozporządzenia p. Wendrycha, o którym wczoraj wspominaliśmy, zarząd kolei nadwiślańskiej wysłał 20-tu egzaminowanych nieetatowych pomocników maszynistów do Penzy. Wyjeżdżający, oprócz biletów wolnej jazdy, otrzymują na koszty przejazdu po 20 rs. nieżonaci, zaś 40 rs. żonaci. Prawdopodobnie pobyt w Penzie przeciągnie się do czerwca r. b. Delegowani pomocnicy pobierać będą wynagrodzenie miesięcznie po rs. 100 każdy.

Warszawski urząd miejski do spraw fabrycznych, postanowił, jak donosi *Gaz. polic.*, zaliczyć do kategorii fabryk i zakładów przemysłowo-rękodzielniczych, podlegających prawu z d. 3-go czerwca 1886-go r. wszystkie piekarnie w Warszawie, zatrudniające nie mniej jak 16-tu robotników. Za niewykonanie wspomnianego prawa, tenże urząd skazał na kary pieniężne właścicieli fabryk i zakładów: w cyrkule 2/3 trzech na 25 rs. i jednego na 5 rs.; w cyrkule 4-ym jednego na 5 rs., w cyrkule 5/6 trzech po 25 rs. i jednego na 5 rs., w cyrkule 7-ym jednego na 25 rs. i dwóch na 5 rs., w cyrkule 8-ym jednego na 25 rs. i warsztaty kolei wiedeńskiej na 100 rs., w cyrkule 9-ym trzech po 5 rs., w cyrkule 10-ym czterech po 25 rs. i jednego na 50 rs.; w cyrkule 12-ym warsztaty kolei petersburskiej i kolei terespolskiej po 100 rs. Ogółem skazano 24 fabryki i zakłady na grzywny w sumie 715 rs.

Celem prędszego zawiadomiania przedsiębiorcy o potrzebie uprzątnięcia z ulic miasta padłych, lub podejrzanym o wściekliznę zwierząt, z zakładem pod nr. 72-im na Nizkiej, jak donosi *Gaz. polic.*, urządzono komunikację telefoniczną, którą już oddano do użytku publicznego.

Dotychczas kapitały Towarzystwa wzajemnej pomocy subjektów wyznania mojżeszowego, lokowane są w listach likwidacyjnych Towarzystwa kredytowego ziemskiego. Zarząd Towarzystwa, biorąc pod uwagę, że tego rodzaju lokacja daje zaledwie 5%, wystąpił do zarządu miejskiego o upoważnienie do umieszczenia swych kapitałów na hypotekę, na pierwszy numer, lub zaraz po Towarzystwie, co dałoby większy procent, bo 6 do 7% na rok. Kapitał, który Towarzystwo chce w ten sposób umieścić, wynosi 4,000 rs.

Komitet budowy kościoła na Pradze, odniósł się do magistratu tutejszego o wyasygnowanie na dalszą budowę kościoła 3,000 rs. zapisanych na ten cel przez ś. p. Stefanowicza.

Proboszcz parafii WW. Świętych zawiadamia, iż dotąd ze składek na kościół grzybowski zebrano 10,880 rs., termin zaś zbierania składek do sumy 40,000 rs. na mocy zezwolenia p. ministra spraw wewnętrznych kończy się d. 31-go sierpnia r. b.

Były gubernator warszawski, senator bar. Medem, wyjechał do Petersburga. — Naczelnik łódzkiej

dyrekcji naukowej, rz. r. st. Abramowicz, przyjechał z Piotrkowa.

= Z teatru.

Ostatnie nowości nasze, „Koniec Sodomy” i „Człowiek o stu głowach”, wystawione będą na scenie łódzkiej, stale dążącej do urozmaicenia swego repertuaru.

Sztuka Sudermanna ukaże się na jednym z benefitów.

Teatr Wielki daje dzisiaj „Giocondę” z udziałem pani Gini-Pizzorni i p. Gambarelli’ego.

„Koniec Sodomy” grany będzie dzisiaj po raz piąty na deskach teatru Rozmaitości.

W przyszłym tygodniu dramat ten grany ma być w poniedziałek, wtorek, czwartek, piątek i niedzielę.

W teatrze Małym dzisiaj „Człowiek o stu głowach” i „Węglarze”.

Sztuki te po dwukrotnem jeszcze przedstawieniu (wtorek i czwartek przyszły) ustąpią w repertuarze teatru Małego miejsca nowej krotochwili: „Dom warjatorów”, która w sobotę przyszlą ujrzy światło kinkietów.

= Nagrodzony.

W dniu wczorajszym nadeszła wiadomość, że p. Mikołaj Kurzykiewicz, architekt, b. wychowaniec instytutu politechnicznego w Rydze, a następnie wyższej szkoły budowniczej w Berlinie, otrzymał pierwszą nagrodę na konkursie ogłoszonym w Tryjeście.

Konkurs ten dotyczył przedstawienia planu architektonicznego willi nadmorskiej, przeznaczonej w połowie na hotel, w połowie zaś na kawiarnię i restaurację z oddzielną werandą.

Z pośród paruset nadesłanych projektów, pierwszeństwo przyznano planowi p. Kurzykiewicza.

Nagroda wynosi 3,000 guldenów.

Laureat, bawiący chwilowo u siostry w Warszawie, dziś wyjechał do Tryjestu w nadziei, że jemu powierzona zostanie budowa willi podług nagrodzonego planu.

= Wystawa.

Prace przygotowawcze około przyszłej wystawy muzealnej, mającej objąć, jak wiadomo, wyłącznie wyroby skórzanę, już są w toku.

Blizsze szczegóły, wystawy rzeczonyj dotyczącej, były przedmiotem obrad ostatniego posiedzenia zarządu muzeum, które odbyło się w dniu onegdajszym

Natomiast Stanio zagryzł usta niecierpliwie. Przechylił się w tył i znów z pod obrzmiałych powiek na dziewczynę patrzył.

Kurtyna spadała teraz wolno, z szumem i zgrzytem kółek. I nagle jasny strumień światła oblał widownię, ujawniając zniszczenie sali, malowidło na twarzy kobiet, ostre tony kwiatów na koronkach kapeluszy, białosc mankietów męskich, stłuszczenie i obszarpanie franek po nad łozami.

Leon powstał z miejsca, skrzywiony, z twarzą zmarszczoną w dziwny sposób.

— Wychodzisz? — zapytał go Stanio.

— Widzę hrabiankę z matką; może pójdziesz ze mną?

— Pójdę wypić szklankę wody na dole. *Je meurs de soif...*

Wyszli obaj, skłoniwszy się paniom. Marja zdawała się nie dostrzegać ich wyjścia, pogrążona ciągle w smutnej zadumie.

Trejne odważnie na przód loży się wysunęła, kąpiąc się w ogniu lornetek, które ku niej się zwracały.

Znalazłszy się na kurytarzu, Leon ujął ramię przyjaciela.

— Mam z tobą na pieńku!

— Za co?

— Za pannę Trejną!

Stanio oczy szeroko otworzył

(Dalszy ciąg nastąpi.)

SZMAT ŻYCIA.

POWIEŚĆ

przez

Gabrjełę Zapolską.

(Dalszy ciąg).

Jedynie tylko lekkie drzenie ujawniało jej silne wzruszenie.

Na scenie Judyta podniesionym głosem deklamowała:

Czy kobieta wciąż mężczyźnie
Wieczną będzie życia kłątwa,
Dając rozkosz mu w truciźnie?

Leon bacznie w profil Marji się wpatrzył. Zauważył jej błądosc i drzenie podbródka, silnie wolą hamowane. Wzrok jego żeliznął się wzdłuż rąk, okrytych ciemno-szafirowymi aksamitnymi rękawami, i dojrzał, że palce młodej kobiety kurezowo cisnęły aluminiową lornetkę.

— Cierpi—pomyślał, brwi marszcząc—cierpi dziś więcej, niż kiedykolwiek! Cierpi!... moja złota!...

Czuł w sercu jakieś dziwne ściśnienie, coś go dławilo w gardle. Próbował się uśmiechnąć, spojrzeć ku lożom, z których wychylały się znane mu głowy kobiet, lecz poblady profil Marji zaciemniał mu

wszystko. Ta hamowana i tłumiona cała siła boleść niezciwej i nieskalanej kobiety sprawiała na nim silne wrażenie, z którego otrząsnąć się nie mógł...

Mimowoli wzrok jego poszukał Stania.

Siedział po za krzesłem Trejny, w niedbałej, wygodnej pozie. Błady, zniszczony, odcinał się ostrą sylwetką na tle czerwonych draperyj. Oczy, zaczerwienione od bezsenności, utkwiał z pożądliwością w cienki pasek ciała Trejny, który się odsłaniał pomiędzy rąbkami muslinu i czarną linją włosów, wysoko na czaszce upiętych. Ciało to miało ton bledszy od koralowej barwy sukni i zaznaczało się nagle jak szmat różowej o złotych błyskach porannej światłości.

Leon cofnął się w głąb loży i zniżywszy oczy, śledził teraz uparcie zachowanie się Trejny.

Siedziała wyprostowana, z rękami na kolana opuszczonymi, oddychając szybko. Zaledwie dostrzeżalne dreszcze wstrząsały nią całą. Widocznie czuła wzrok Stania, w nią badawczo wlepiony. I powoli, jakby ulegając magnetycznemu wpływowi, odwróciła się ku mężowi Marji, rzuciwszy przedtem okiem na smutnie zapatrzoną w przestrzeń swą matkę chrzestną.

Sekundę jedną spotkały się źrenice Trejny z szafirowymi oczami Stania. Przelotny uśmiech dwojga współników, rozumiejących się już dokładnie, rozjaśnił ich twarze. Poczem Trejne, głowę do sceny zwróciwszy, zdawała się już słuchać uważnie, trochę uspokojona.

== Nowe przedsiębiorstwo.

Pod datą 17-go września r. z. p. minister spraw wewnętrznych zatwierdził plan działalności „Domu komisowo-handlowego I-go rzędu splawu wszelkich transportów na Wiśle i wszystkich rzekach w Królestwie”.

Koncesję wydano na imię p. A. Paszkowskiego w Warszawie.

Jak się dowiadujemy, w d. 23-im stycznia zawarty został akt notarialny spółki między koncesjonariuszem i znanym przemysłowcem tutejszym, p. Józefem Żeliszawskim, w celu prowadzenia powyższego przedsiębiorstwa.

Na czele staje p. J. Żeliszawski; będzie to pierwszy tego rodzaju kantor w kraju.

W zakresie czynności jego leży: pośrednictwo w splawie drzewa, zboża i wszelkich innych towarów, pośrednictwo w dostawie ludzi do splawu tychże transportów.

Jak widzimy, program jest obszerny, zwłaszcza jeżeli dodamy tu jeszcze ekspedycje przez komory wodne towarów, idących *transito*, oraz tak zwane ankrowanie, czyli przeprowadzanie tratów pod wszystkimi mostami.

Nowopowstający dom handlowy może też odegrać i ważne zadanie społeczne—usunięcia rozwiniętego na szeroką skalę wyzysku biednych flisaków, dostarczanych obecnie kupcom przez liczną zgraję faktorów do splawu drzewa i zboża, a czemu ostatecznie zapobiedz nie zdołano dla braku specjalnego kantoru, który w każdym razie za prawidłowość swych czynności odpowiada tak moralnie, jak i materialnie.

Słyszeliśmy, iż firma ma też zamiar otworzyć przy swoim kantorze oddział asekuracyjny transportów rzecznych jednego z miejscowych towarzystw ubezpieczeniowych.

== Kanalizacja.

Opinia głównego inżyniera kanalizacji i wodociągów p. W. H. Lindleya, przedstawiona komitetowi budowlanemu i oparta na próbach, czynionych na stacji filtrów, co do spódów betonowych, wykonanych przez fabrykę cementu w Grodźcu, nie wypadła korzystnie.

Wyrób fabryki, jako zawierający zbyt małą ilość kamieni, zdaniem głównego inżyniera, nie nadaje się do budowy kanałów warszawskich.

Na posiedzeniu komitetu kanalizacyjnego zapadła uchwała, ażeby wszystkie składy, w których mieszczą się materiały, potrzebne do budowy, zarówno kanałów, jak i wodociągów, zostały ubezpieczone od ognia.

Wysokość premii, jak również wysokość szacunku oznaczyć ma osobna komisja, wydelegowana z członków komitetu.

W każdym razie ubezpieczone być mają składy przy ulicy Kruczej (dla 2-go oddziału kanałów) przy Placu Krasińskich (dla 1-go oddziału), na placu po koszarach mirowskich (oddział układania rur wodociagowych) i główny magazyn na stacji filtrów.

Plany i kosztorysy na budowę osadników na polu Mokotowskim zostały już wykonane i przedstawione komitetowi budowy kanałów i wodociągów.

Warunki zarządu wojennego przyjęte przez miasto są następujące: zarząd odstępuje około 2,360 łokci kwadratowych pod budowę zbiorników po cenie 20 kop. za łokieć, co uczyni sumę około 47,000 rs., zastrzegając sobie, że przeniesienie dwóch obozów, jakie się tam obecnie znajdują, na inną część Mokotowskiego pola, nastąpi kosztem miasta, ewentualnie funduszów kanalizacyjno-wodociagowych.

Do wysokości tej sumy 47,000 zarząd kanalizacji podejmuje się poprowadzenia ulicznych kolektorów w obrębie Aleksandrowskiej cytadeli.

Gdyby zaś koszta przeniesienia obozów przekroczyły sumę 13,000 rs., zwykła pokryta zostanie z funduszy miejskich, w budżecie bowiem robót czwartej serji preliminowana jest tylko kwota 60,000 rubli.

Odbiór materiałów budowlanych dla kanalizacji i wodociągów, jak się dowiadujemy, odbywać się będzie w r. b. w inny sposób, niż to dotychczas miało miejsce.

Projektowanem jest mianowicie, ażeby nie przedsięwzięto do użytkowania materiałów, cegły, cementu, żwiru i t. p., dopóki nie nastąpi odbiór przez specjalną komisję.

Dotychczasowe doświadczenia wykazały, że przy obecnej manipulacji, towar przyjmowany był w zbyt wielkiej nieraz ilości, co pociągało za sobą niepotrzebną odwózkę, uszkodzenia i t. d., które przedsiębiorcom przysparzały łatwo dających się uniknąć kosztów i strat.

== Przepelnienie szpitali.

Od paru lat zwrócono już uwagę na przepelnienie szpitali warszawskich, lecz brak odpowiednich miejsc w żadnym roku tak bardzo nie dawał się odczuwać, jak obecnie.

Okoliczność ta przyspiesza starania, czynione

w kierunku otrzymania funduszu na budowę nowego wielkiego centralnego miejskiego szpitala, któryby mógł mieścić kilkaset łóżek.

Zanim to jednak nastąpi, na pierwszym planie znajduje się wybudowanie jeszcze nowego pawilonu przy obecnym szpitalu prazkim, pawilonu, mogącego pomieścić przynajmniej 50 łóżek.

== Z Wisły.

Jak zwykle po ruszeniu lodów, stan wody na Wiśle powoli się zwiększa; w ciągu ubiegłej doby przybyło wody prawie na stopę.

Wczoraj wieczorem stan wody wynosił 9 stóp 7 cali, przy powolnie trwającym w dalszym ciągu przyborze.

Na powierzchni Wisły płynie już niewielka ilość kry i to przeważnie po stronie prazkiej.

Z Sandomierza donoszą, iż przy Pieprzo wych górach utworzył się zator lodowy, dotychczas jednak nie grożący jeszcze wylewem.

== Kara zasłużona.

Na stacjach kolei wiedeńskiej Sosnowice i Dąbrowa, gdzie znajduje się spora liczba internowanych złodziei, kradzieże popełniane są z niezwykłą śmiałością.

Szczególnie kradzież węgla z wagonów kolejowych stała się sprawą tak powszednią, iż służba kolei, dozorujać znajdujący się na wagonach towar, staczać musi formalne walki z napastnikami, którzy, występując do niej zbiorowo, nie sobie nie robią z protestów i alarmów wartowników.

Nie rzadko też wśród walki przychodzi do użycia broni palnej; nie rzadko na pobojowisku zostają i ranni, jak dowodzi tego wypadek, wydarzony w dniu onegdajszym w Sosnowicach.

Stróż kolejowy, Wojciech Szwanka, obchodząc swój rewir, na stacji towarowej spostrzegł kilku ludzi, kradnących węgiel, którzy nie tylko, że swjej czynności nie zaprzestali, ale w odpowiedzi na jego wezwanie, ażeby się oddalili, zaczęli mu wymyślać, a następnie i grozić.

Ponieważ służba stacyjna była już niejednokrotnie strąfowaną za brak dozoru, a nawet zagrożono jej, w razie powtórzenia się kradzieży, tranzlokacją lub wydaleniem, przeto Szwanka, stojąc w obronie powierzzonego mu dobra, nie wahał się użyć palnej broni i strzelił do opornych.

Strzał dosięgnął celu.

Jeden z rabusiów, Andrzej Wertel, otrzymawszy postrzał w ramię, padł na ziemię, reszta zaś jego towarzyszy, widząc, że to nie przelewki, rozproszyła się niezwłocznie.

Rannemu Wertelowi pierwszej pomocy udzielił lekarz kolejowy.

== Okradzenie redakcji.

Nocy wczorajszej niewykryci złodzieje, zakradłszy się do redakcji *Tygodnika Ilustrowanego*, położonej nad księgarnią Gebethnera i Wolffa, rozpoczęli tam gospodarzkę.

Rozbiwszy kilka szuflad i nie znalazłszy w nich nic, przenieśli się do księgarni i tu zdołali zabrać 60 rs. z biurka prywatnych.

Dwaj stróże nocni nie widzieli wcale ani wchodzących, ani wychodzących złodziei.

== Małoletni złodziej.

Zamieszkały przy ul. Świętojańskiej pod № 13-ym Abraham Rotblit, utrzymujący skład skór, przytrzymał wczoraj jakiegoś chłopca, który przyniósł mu do sprzedaży towar na buty prawdopodobnie pochodzący z kradzieży.

Chłopiec ratował się ucieczką, pozostawiając w rękę R. towar, który został następnie złożony w cyrkułe zamkowym.

== Ujęty rabus.

W przejściu przez ul. Karmelicką Ksawery Sutrin został napađnięty późnym wieczorem przez rabusia, który mu usiłował przemocą wyrwać niesioną paczkę z obuwiami.

Rabusia, w którym poznano Moszka Hirsza, ujęto i odprowadzono do aresztu.

== Na oczekaniu.

Na ul. Muranowskiej kolonijście z Wilanowa, Kaczmarskiemu, skradziono konia z wozem, podczas kilkuminutowej nieobecności furmana, który wszedł do sklepu.

Na ul. Targowej w podobny sposób zostały skradzione koń i wóz Józefa Kolkowskiego.

W tym ostatnim wypadku złodziej, Boruch Rotsztejn, został wraz z łupem ujęty.

== Uprawdzenie.

W dniu wczorajszym, około godz. 7-ej rano, z mieszkania Anny Palczyńskiej, utrzymującej sklepik wiktuałów na Czyściem, uprawdzone 4-letnią jej siostrzenicę, Wandę Krawczyńską.

Bezprawia tego, celem rozciągnięcia opieki nad funduszami zamężnej sieroty, dopuścił się stryj jej, Kazimierz Krawczyński, robotnik fabryczny.

Za zbiegiem rozestano listy gończe.

== Zamach samobójczy.

Zamieszkały przy ul. Złotej pod № 45-ym, Stanisław Ryl, w celu pozabawienia się życia wypił sporą dozę fosforu z zapiek.

Wypadek wcześniej spostrzeżono i desperata odwieziono do szpitala starozakonných.

Powód samobójstwa niewiadomy.

NOTATNIK TERMINOWY.

— D. 8-go lutego i dni następnych, na komorze celnej grajewskiej, odbywać się będzie licytacja na sprzedaż rozmaitych skonfiskowanych towarów, ocenionych na rs. 3,245 kop. 16, w czem samej herbaty około 40-tu pudów.

— D. 8-go lutego, o godz. 12-iej w południe, w zarządzie gminy żydowskiej warszawskiej, odbędzie się licytacja na 3-letnią dzierżawę od d. 13-go lipca r. b. dochodów z mykwy gminnej prazkiej od rs. 2,570 rocznie; wadium wymagane jest w sumie 750 rs.

Na obiady bezpłatne.

F. R. na obiady bezpłatne dla biednych przy ulicy Czerniakowskiej złożył rs. 90.

NEKROLOGJA.

S. P.

Wincenty Jan

Tworkowski,

obywatel m. Warszawy,

przeżywszy lat 85, po długiej i ciężkiej chorobie, opatrzony św. sakramentami, w dniu 3-im lutego r. b. przeniósł się do wieczności.

Wyprowadzenie zwłok z domu własnego przy ulicy Czerniakowskiej nastąpi dnia 6-go lutego r. b., to jest w sobotę, o godzinie 2-iej po południu, na cmentarz powązkowski.

Na ten smutny obrzęd pozostały syn, córki, zięciowie i wnuki zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych.

Oddzielne zaproszenia rozsyłane nie będą. 214

S. P.

Franciszek

Guzowski,

b. obywatel ziemski,

po długich cierpieniach, zasnął w Bogu dnia 30 stycznia 1892 r., przeżywszy lat 32. Pograżona w głębokim smutku żona z córeczką i rodziną zmarłego zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych na żałobne nabożeństwo do kościoła na Powązkach dnia 6-go lutego, to jest w sobotę, o godzinie 11-iej i pół przed poł. a następnie na wyprowadzenie zwłok z tegoż kościoła zaraz po skończeniu nabożeństwa do grobu rodzinnego na tymże cmentarzu. —215

Osobne zaproszenia rozsyłane nie będą.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

(Korespondencje własne Kurjera warszawskiego)

Wiedeń 4-go lutego.

Jeszcze Massenet. Oto, co opowiada on o swojej operze „Werther”: „Miała być przedstawiona w „Opera comique”, która spłonęła. Wkrótce potem poznał w Paryżu cztery siostry, amerykanki, i wyraził żal, że są bogate, inaczej bowiem jedna z nich łatwiejby się zdecydowała na karierę artystyczną. Sybil Sanderson, o której to mówię, entuzjastka, oświadczyła mu, że wstąpi do teatru, jeżeli on dla niej operę napisze. Lotty w „Wertherze” śpiewać nie mogła, gdyż partja dla niej za wysoka, a potem „to nie kobieta, tylko czarodziejka—*fée*.” Więc skomponował „Eselarmonde” i „Manon”, w których Sybil śpiewała dotąd 100 i 140 razy. Dopiero gdy w Wiedniu wystawiono „Manon”, poznał Massenet Van Dyka i Renarda, i powiedział: Oto mam Werthera i Lotte! Tekst trzyma się ściśle Goethego, więc jest całe rodzeństwo Lotty, nawet partja dla dziewczynki najmłodszej. Najnowsza opera Masseneta nazywa się „Thais”, premjera będzie w Paryżu. Obiegają zawsze Masseneta o autografy. Znane mu wam dobrze Alfredowi Grünfeldowi napisał do albumu kompozycję na... 14 palców.

Dzisiaj umarła tu najstarsza niewiasta w Wiedniu, Gredschik, mając lat 117. Rozmawiała ze znajomymi, dworowała sobie z młodszymi a niedołącznymi, i wśród tej rozmowy zasnęła na zawsze. Przed dwoma laty umarła tu Małgorzata Ponza, mając 115 lat. Obie starszki przysły na świat w r. 1775-ym.

Cherchez la femme! Przywódzca niemieckiej lewicy, Plener, miał się wycofać na razie z życia politycznego i przyjąć równą ministrom posadę prezydenta „wspólnej” izby obrachunkowej. Lewica zaś, którą doprowadził do tego, że ma już jednego ministra, miała sobie dalej sama radzić. Otóż trzeba wiedzieć, że Plener niema żadnego majątku, z tego powodu opuścił był służbę dyplomatyczną; nie jest żadnym *verwaltungsratem*. Małżonka jego zaś jest baronówna Eoetows, węgierka, mająca wielkie koneksje, ale także żadnego majątku. Gospodarstwo prowadzą wspólnie z ojcem, starym Plenerem, byłym miłoś-

strem, którego pensja 20,000 zlr. pokrywa wydatki. Gdy ojca zabraknie, co będzie potem? Otóż pani Plener uznała, że potrzeba, ażeby mąż jej nie sterał się w walce stronnictw, żeby został ekscelencją, wszedł w stosunki z Wegrami i otrzymał pensję 20,000 zlr.

Układy były już zawarte. Tymczasem sprawy w Czechach znowu się powikłały, lewica zaczęła już narzekać na dezercję swojego generała i układy zostały zerwane. Zapewniają jednakże, że pani Plenerowa za przegraną nie dała, że na razie zdołała się w inny sposób zabezpieczyć i dlatego skłoniła się jeszcze czas jakiś poczekać na tytuł ekscelencji.

Halla muzyczna na wystawie zajmie 1600 m. kw., wysokość 21 m. Estrada pomieści amfiteatralnie 300 śpiewaków, albo 150 muzykantów. Widownia obliczona na 1200 foteli, 64 łóżka dla 256 osób oraz 600 miejsc na galerji. Łagodna zima pozwala ciągle budować.

Oprócz teatru, są już gotowe: sale prób, inspektorat, magazyn, pawilon browaru pilzeńskiego i część ulicy staro-wiednia z XVII-go wieku. A.

*

Berlin 4-go lutego.

Pierwszy t. zw. bal kawalerski odbył się wczoraj wieczorem w Kaiserhofie. Zebrało się do 300 osób. Wielka sala jadalna, zamieniona na salę do tańców, gustownie była udekorowana roślinami egzotycznymi. Z klubu jednego wynurzał się bardzo efektownie biały biust cesarza. Gospodarzami balu byli: rotmistrz hr. Brühl i porucznik von Leipziger, obaj służący w *Gardes du Corp.* Z młodych dam zwracały uwagę: hrabianka Radolińska, córki marszałka dworu hr. Eulenburga, córki ministra dworu królewskiego v. Wedella, ks. Stolberg-Wernigerode, generała v. Hahnke i generała v. Viersen. Śliczne miały toalety, wszelako żadna z obecnych nie mogła rościć pretensji do piękności w całym słowa tego znaczeniu. Z towarzystwa dworskiego ściślej uczestniczył w balu ks. Ernest Gunther Szlezwig-Holstein, który kilka razy tańczył z hrabianką Radolińską. Przeważał mundur oficerski, frak zwyczajny wszelako także licznie był reprezentowany. O północy nastąpiła pauza jednogodzinna, w czasie której spożyto przekąski wieczorne. W korytarzu rozdano 600 bukietów i bukietików.

Cesarz zarządził, ażeby stary sztandar bataljonu fizylierskiego pułku Elżbiety złożony został do t. zw. Ruhmeshalle. Stara chorągiew wysłużyła się już w ostatnich trzech kampanjach. W Bouget pod Paryżem wszyscy jej oficerowie padli, tak, iż feldfeblowie przyjęli komendę. Cesarz, doręczając nową chorągiew, z uznaniem wyrażał się o waleczności bataljonu.

Komisja budżetowa sejmu uchwaliła w etacie ministerjum finansów pozycję w wysokości pół miliona marek rocznie wydatku jednorazowego na przebudowę gmachów teatralnych królewskich, w celu ubezpieczenia ich na wypadek ognia.

Wielka firma Hertzoga dnia 30-go ubiegłego miesiąca urządziła dla swych oficyalistów w salach resursy wieczór tańczący. Do stołów, zastawionych suto, zasiadło 350 osób. Dwaj szefowie firmy honorowe zajęli miejsca na dwóch krańcach stołów. Bawiono się ochoczo deklamacjami, przemówieniami, śpiewem i tańcami do godz. 3-ej zrana. K.

*

Paryż 1-go lutego.

W muzeum Luwru będą otwarte dwie nowe sale, obie na parterze, jedna bezpośrednio pod salą włoską, druga — w prawym budynku podwórza. Przeznaczono je na pomnożenie dzieł rzeźby renesansowej. W sali Apollina oglądamy nowy klejnot: lustro, które należało do Marji Medycejskiej, matki Ludwika XIII-go.

Na wniosek ministra oświaty, prezydent podpisał dekret, otwierający w „Collège de France” nową katedrę: historii powszechnej nauk, powierzoną Piotrowi Laffitte, jednemu z najzdolniejszych uczniów Augusta Comte'a, autorowi dzieła „Moralność prywatna, jej konieczność, charakter i zasady”, najwybitniejszemu przedstawicielowi współczesnego pozytywizmu i współpracownikowi organu tej szkoły „*Révue Occidentale*”. Nie można było zrobić lepszego wyboru na katedrę, której utworzenia jeszcze domagał się Comte od Guizot'a.

Zmarł nagle wczoraj wnuk Guizot'a, Piotr de Witt, jeden z zaufanych przyjaciół hrabiego Paryża, w wieku za ledwie lat 34.

Wczoraj, pod prezydencją dziekana fakultetu „*és lettres*” w Sorbonie, p. Himly, odbył się bankiet na cześć Marcellego Dubois, młodego dyrektora instytutu geograficznego, a byłego ucznia p. Himly, który przyczynił się głównie do stworzenia w Sorbonie nowej sali geograficznej i zaopatrzenia jej we wszelkie środki pomocnicze naukowe.

Obliczono, że z powodu zajścia Constans-Laur, obiega w Paryżu dotychczas 324 karamboli. Do ich wytworzenia przyczyniło się też znakomicie przedstawienie „*Le pays de l'or*” w „*Théâtre Moderne*”. Niektóre z nich nie dają się powtórzyć, a opierają się na różnych znaczeniach wyrazu: *l'or* i na reminiscencjach o dawnych przedsiębiorstwach Constans'a.

Między 17-ym a 24-ym b. m. otwarta będzie w „*Palais de l'Industrie*” wystawa produktów gospodarstwa hodowlanego; bydła, owiec, nierogacizny, psactwa i mleczywa.

Wczoraj odbyło się w hotelu „Continental” zebranie towarzystwa opieki nad skrofolicznymi dziećmi, na którym, pod prezydencją dra Hérard'a, sekretarz dr. Leon Petit zdał sprawozdanie ze stanu towarzystwa za rok ubiegły. Szczególny położył nacisk na szpitale w Ormesson i Villiers-sur-Marne, które rzeczywiście zwracają uwagę dobrem odżywianiem młodych pacjentów, tak rzadkiem, niestety, w szpitalach paryżskich. W Ormesson, np., gdzie było w roku ubiegłym 81 stałych pacjentów, budżet kuchni wyniósł 25,000 fr. Towarzystwo posiada swoje sanatorium nad morzem, w Bains-sur-Mer, w Banyuls, w Hyères. K.

*

Rzym 1-go lutego.

Kwestja, która przeważnie zajmuje dzisiaj dwór włoski i dyplomację jego, jest ślub księżat Neapolu i Aosty i zamażpójście księżny Letycji Bonaparte, wdowy po Amadeusza Sabaudzkiego księcia Aosty i byłym króla hiszpańskim, który się z nią *secundo voto* ożenił. Król Wiktoria Emanuel jest następcą tronu, ale w razie, gdyby zdrowie i dziwnie wątpliwa kompleksja uniemożliwiły jego następstwo po ojcu, naturalnym spadkobiercą żelaznej korony Teodoryka byłby jego bratanek, Emanuel-Filibert książe Aosty. Dlatego to małżeństwo obu staje się nader ważnym zagadnieniem. Niełatwa to jednak całkiem sprawa, albowiem tak przyszła księżna Neapolu, jako i przyszła księżna Aosty, podług odwiecznych tradycji domu Sabaudzkiego i wyraźnej woli panującego króla, powinny należeć obie do dynastji katolickich, i być katoliczkami, urodzonymi w łonie Kościoła. Pięknej zaś 22-letniej wdowie, księżnie Letycji, którą matka, świętobliwa księżna Klotylda, wdowa po walece nieświętobliwym księciu Napoleonie, wydała za własnego brata, wdowca także, a jej wuj, ażeby, jak powiadała, duszę Amadeusza koniecznie zbawić, niezbędnym, zdaniem tutejszych powag, ma być drugi małżonek, a ponieważ księżna stanowczo nie chce Włoch opuszczać, ani za żadnego niemieckiego księcia, albo hiszpańskiego infantę wychodzić, nie pozostaje jej do wyboru, jak tylko małżonek morganatyczny. Między Włochami i cudzoziemcami, chętnie się zgadzającymi na osiedlenie we Włoszech i koligację z domem Sabaudzkiem i rodem Bonapartów, zapewne konkurentów nie zabraknie.

Wczoraj Ojciec św. odprawił cichą mszę w prywatnej kaplicy i, jak zwykle w niedzielę, pozwolił kilku zagranicznym rodzinom słuchać jej i przyjąć komunię św. z rąk Swoich.

Stan zdrowia kardynała Laurenziego pogorszył się; choroba kardynała Mermillod'a wzmagą się; zachorowali też trzej kardynałowie: ksiądz Mertel, 86-letni, tudzież księża: Serafini i Bianchi. Influenza sroży się w Rzymie, a Ojciec święty nakazał publicznie modły dla odwrócenia klęski.

Umarł margrabia Juljan Capranica del Grillo, mąż sławnej pani Ristori, a brat powieściopisarza, nieboszczyka margrabiego Ludwika, który zostawił wdowę z domu Grzymała-Jukowską. Wielka artystka miała z nim dwoje dzieci: margrabiego Jerzego i margrabiankę Blanę, głośną z piękności. D.

Telegramy „Kurjera Warszawskiego”.

Petersburg 5-go lutego. (Tel. Aj. półn.) — Emir bucharski zawiadomił drogą telegraficzną jenerał-gubernatora turkestańskiego, że, dowiedziawszy się o klęsce, jaka dotknęła niektóre miejscowości Cesarstwa, na dowód nieograniczonego przywiązania do Russkiego Tronu i Państwa, oddaje do rozporządzenia Jego Cesarskiej Wysokości Cesarzowicza Następcy Tronu sto tysięcy rubli.

Petersburg 5-go lutego. (Tel. Aj. półn.) — Ogłoszone zostały prawa: 1) o ustąpieniu kościołowi św. Krzyża w Warszawie części gruntu, należącego do miejscowego trzeciego gimnazjum męzkiego; 2) o przyjmowaniu na opłatę należności celnej, wyciągniętych w losowaniu obligacyji kolei żelaznych zakaukaskiej, kursko-charkowsko-azowskiej, morskowsko-syzyrańskiej, poti-tyfliskiej, riazsko-wiazemskiej, riazsko-morskowskiej i tambowsko-kozłowskiej, oraz kuponów od tych obligacyj.

Petersburg 5-go lutego. (Tel. Aj. półn.) — Gubernator orłowski Szydłowski został mianowany gubernatorem kostromskim, a wicegubernator kaliski Jewreinow gubernatorem orłowskim.

Petersburg 5-go lutego. (Tel. Aj. półn.) — Ogłoszony został okólnik ministerjum dóbr państwa w przedmiocie bezpłatnego wydawania drzewa z porębów skarbowych dla jadalni ludowych w miejscowościach dotkniętych nieurodzajem.

Petersburg 5-go lutego. (Tel. Aj. półn.) — Otwarcie subskrypcji publicznej na obligacje towa-

rzystwa kolei moskiewsko-kazańskiej, na pokrycie kosztów budowy linii riazansko-kazańskiej, oraz odnog do bydlobojni moskiewskiej i do jezior, zostało naznaczone na przyszły tydzień po cenie 91½ za 100. Syndykat składa się z banków moskiewskich kupieckiego, dyskontowego i handlowego i domu bankierskiego L. S. Polakowa.

WYBORY NA WEGRZECH.

Budapeszt 5-go lutego. (Tel. pr. Kur. W.) — Z powodu wyborów sejmowych przyszło do kilku pojedynków. Nadzupan Aleksander Lonyay bił się na pałasze z przypadłym kandydatem partji niezawisłości, Gezą Lubym. Ten ostatni poniósł ciężkie rany. W Budapeszcie pewien jurysta pojedynkował się z porucznikiem dragonów; porucznik dostał silne cięcie pałaszem w głowę. Sandorowi w Doroszma spalono dom i gospodarstwo za to, że sprzedał swój głos za 50 zlr.

Budapeszt 5-go lutego. (Tel. pr. K. W.) — Partja rządowa w sejmie liczy obecnie 243 głosy, to jest o dwa tylko mniej, niż przy końcu ubiegłej sesji. Partja narodowa z pomocą duchowieństwa organizuje w całym kraju kluby, celem prowadzenia walki z rządem. Prezesem izby deputowanych zostanie zapewne hr. Ludwik Tisza.

WALKA Z PROJEKTEM

Berlin 5-go lutego. (Tel. pr. Kur. War.) — Słynny poeta i profesor uniwersytetu królewskiego, Feliks Dahn, ogłosił broszurę przeciw projektowi szkolnemu. Przepowiada on zaciętą walkę uniwersytetów z projektem.

PRZYBÓR

Poznań 5-go lutego. (Tel. pr. Kur. War.) — Od rana ruszyły lody. Warta gwałtownie wzbiera.

† CARLÉN

Sztokholm 5-go lutego. (Tel. pr. Kur. War.) — Słynna powieściopisarka, Flygary Carlén, umarła.

KSIĄŻĘ INCOGNITO

Paryż 5-go lutego. (Tel. pr. Kur. War.) — Książę Filip orleański bawi w Nizy, gdzie Melba śpiewa. Prefekt telegrafował o tem rządowi, prosząc o instrukcje.

FRANCUZI W AFRYCE

Paryż 5-go lutego. (Tel. Aj. półn.) — Urzędowy telegram z Senegambii donosi, że pułkownik Humbert d. 20-go stycznia zajął Senankoro i Keruan, dwie wsie należące do Samary i oddalone o 80 kilometrów na południe od Bissandouyen. Ze strony francuskiej zginął jeden żołnierz, a dwóch jest rannych. Kraj, przez który wyprawa szła, jest bogaty i płodny.

CZARNY ŚNIEG

Rzym 5-go lutego. (Tel. pryw. Kur. War.) — Okolice Piaceny zalega czarny śnieg. Mirjady zdechłych pcheł ziemnych zabarwiły go na zupełnie ciemno.

WYDALENIE NATALJI

Belgrad 5-go lutego. (Tel. pr. Kur. War.) — Prezes ministrów, Pasicz, odpowie w poniedziałek w skupczynie na interpelację w sprawie wydalenia Natalji. Garaszaniin zabierze głos. Izba wyrazi uznanie dla rządu.

Wiedeń 5-go lutego. (Tel. pr. Kur. War.) — Przybył tu rumuński minister finansów Germani i zabawi kilka dni. (Aj. półn.)

Budapeszt 5-go lutego. (Tel. pryw. K. W.) — Cesarz przybędzie tu d. 8-go b. m. z wielkim dworem. Czasowo będzie bawił przy nim także hr. Kalnoky.

Budapeszt 5-go lutego. (Tel. pryw. K. W.) — Cesarz otworzy sejm mową tronową w d. 22-im b. m.

Berlin 5-go lutego. (Tel. pryw. Kur. War.) — Cesarzowa Fryderykowa wyzdrowiała. Na wiadomość o śmierci Mackenziego wysłała niezwłocznie depeszę kondolencyjną do wdowy

